

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 14 / VELJAČA 2016.

Za spalionice i MBO postrojenja nema više financiranja iz EU fondova

U ovom broju:

Za spalionice i MBO postrojenja nema više financiranja iz EU fondova

Onečišćenje zraka u Slavonskom Brodu
odgovornost je nove Vlade

Inovacije i kreativnost u središtu
kružne ekonomije

Programi sufinanciranja projekata žena u
poduzetništvu

Rodna nejednakost na tržištu rada u EU

Europski gospodarski i
socijalni odbor (EGSO)

Kongresom samozaposlenih žena
Hrvatske do boljeg povezivanja i poslovanja

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

u novom broju Zelenog lista donosimo pregled nekoliko važnih tema i aktivnosti koje će zasigurno obilježiti naredno razdoblje. S obzirom na to da je Europska unija 2016. proglasila godinom borbe protiv nasilja nad ženama i djevočicama, u svom radu posebno se zalažem za osnaživanje društvene uloge žena, osobito u političkom i poduzetničkom djelovanju. Zadovoljstvo mi je stoga i ovim putem najaviti održavanje prvog Kongresa samozaposlenih žena Hrvatske 8. ožujka na Međunarodni dan žena u organizaciji Virtualnog ženskog poduzetničkog centra. Posebna je to prilika za jačanje poslovne aktivnosti žena, razmjenu iskustva i ohrabrivanje žena na veći poduzetnički angažman u hrvatskom gospodarstvu koje bez ravnopravnog pristupa u svim sektorima ne može ostvariti značajniji rast.

Kada već govorimo o gospodarstvu važno je istaknuti i najavu Europske komisi-

je koja novim zakonodavnim paketom kružne ekonomije planira ograničiti financiranje iz europskih fondova za spalionice i MBO postrojenja samo na izvanredne slučajeve. U Hrvatskoj problem predstavlja zastarjela Strategija gospodarenja otpadom koju se mora hitno revidirati kako bi otvorili mogućnost za dosljedno uvođenje načela kružne ekonomije, koja posebno u slučaju Hrvatske može biti pokretač gospodarstva i novog zapošljavanja.

Nadam se kako će vam i ovoga puta izložene informacije biti zanimljive i korisne te svakako i dalje stojim na raspolaganju za sve dodatne prijedloge i sugestije.

S poštovanjem,

Davor Škrlec,

zastupnik u Europskom parlamentu

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička

Suradnici u ovom broju: Antonela Miletić

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Aktivnosti u Europskom parlamentu

EUROPSKI PARLAMENT ODLUČIO U KORIST ZDRAVIJE HRANE ZA DJECU I DOJENČAD

Na plenarnoj sjednici u siječnju zastupnici u Europskom parlamentu glasovali su u korist prijedloga rezolucije o dopuni Uredbe (EU) br. 609/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s posebnim zahtjevima u pogledu sastojaka i informacija za prerađenu hranu na bazi žitarica i dječju hranu. Zastupnik Škrlec podržao je spomenutu rezoluciju Zelenih/ESS-a te smatra kako ona predstavlja važan iskorak u zaštiti zdravlja djece i novorođenčadi.

“Drago mi je što je Parlament podržao prijedlog naše rezolucije o dopuni Uredbe i tako odbacio usvajanje nacrtu Komisije za EU pravila o dječjoj hrani koja bi omogućila znatno više šećera nego što je to preporučeno od strane Svjetske zdravstvene organizacije (WHO). Nažalost, sve veći broj djece danas je pretiio što može dovesti do razvoja raznih oboljenja kao što je, primjerice, dijabetes. Zdravstveni rizici koji su povezani s prekomjernom potrošnjom šećera i upotrebom pesticida u hrani moraju biti smanjeni na najnižu moguću razinu i stoga je jako važno da je ovaj prijedlog prošao jer su djeca, a osobito dojenčad, naši najranjiviji potrošači.” – istaknuo je Škrlec.

PREMA JEDINSTVENOM DIGITALNOM TRŽIŠTU

Internet i digitalne tehnologije uvelike olakšavaju svakodnevni život milijunima Europljana. Omogućuju lakši pristup informacijama, razvoj trgovine, poticanje konkurentnosti. Stvaranjem jedinstvenog digitalnog tržišta bi se, između ostalog, poboljšao pristup i prenosivost digitalnih roba i usluga, smanjile diskriminacijske aktivnosti poput uskraćivanja pristupa na temelju lokacije i nacionalnosti, omogućilo jednostavnu prekograničnu dostavu paketa prilikom e-kupovine, povećalo zaštitu podataka preispitivanjem direktive o e-privatnosti koja se trenutno odnosi samo na telekomunikacijske usluge te jamčilo visok stupanj zaštite potrošača. Pozdravljam ovu inicijativu Europske komisije smatrajući kako su ideje povoljne za stanovništvo diljem Europe, kao i za državljane Republike Hrvatske jer bi se time stvorilo zajedničko tržište temeljeno na pravednom tržišnom natjecanju potičući rast i

zapošljavanje, smanjenje PDV-a te visoku razinu međusobne suradnje korištenjem novih tehnologija i inovacija kojima bi se potrošačima omogućio što veći izbor proizvoda po što povoljnijim cijenama. Isto tako, važno je istaknuti potencijal novih informacijskih te komunikacijskih tehnologija za gospodarstvo i društvo u cjelini, prije svega povezivanjem sa sektorima od iznimne važnosti kao što su energetika, obrazovanje, zdravstvo, financijske usluge itd. Uzevši sve komponente u obzir, s druge strane nikako ne smijemo zaboraviti na prava potrošača, zaštitu osobnih podataka, zaštitu autorskih prava kao i na poštivanje pravednog tržišnog natjecanja.

POLITIKA TRŽIŠNOG NATJECANJA EUROPSKE UNIJE

Tržišno natjecanje obilježava gospodarski ustroj Europske unije kojim se predstavlja kao moćan akter na međunarodnoj sceni. Odlikuje se osiguravanjem poštenog natjecanja brojnim poduzećima omogućavajući potrošačima veći

izbor te bolju kvalitetu proizvoda po nižim cijenama. Nažalost, postoje i akteri koji se tih pravila ne drže. Stoga je važno poduzeti učinkovite mjere protiv takvih oblika djelovanja koji ozbiljno narušavaju pošteno natjecanje poput zlorabe vladajućeg položaja, djelovanja kartela, davanja neopravdanih državnih potpora jednom ili malom broju poduzeća dovodeći ih na taj način u prednost itd. Potrebna je veća kontrola u svim segmentima, pogotovo kod provedbi trgovinskih sporazuma, spajanja poduzeća, načina oporezivanja i poreznih odluka država članica, a upravo pojačanom kontrolom podružja vitalnih i strateških sektora poput energije, zdravstva i prometa spriječila bi se bilo kakva mogućnost prestanka opskrbe i pružanja usluga građanima diljem EU-a. Istaknuo bih stvaranje novog odbora za porezne odluke (TAXE) kojim će se omogućiti uvid u transparentnost u načinima oporezivanja država članica, samo godinu dana nakon Lux Leaks afere što ukazuje na pomake.

Škrlec: Onečišćenje zraka u Slavonskom Brodu odgovornost je nove Vlade

Povodom posljednjeg apela i poziva upućenog od strane građana Slavanskog Broda koji još od 2008. godine trpe teške posljedice onečišćenja zraka uzrokovane radom rafinerije nafte u Bosanskom Brodu, zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Davor Škrlec, koristi priliku podsjetiti javnost kako je odmah na samom početku svog mandata upozorio Visoku predstavnicu i potpredsjednicu Europske komisije na izrazito negativan utjecaj koji rafinerija u susjednoj Bosni i Hercegovini ima po okoliš i zdravlje ljudi.

U svom odgovoru u ime Komisije, povjerenik za okoliš Karmenu Vella jasno je naveo kako Bosna i Hercegovina kao potencijalna država kandidatkinja za članstvo u Europskoj uniji nije obvezana zakonodavstvom EU-a, ali radi postupno na procesu usklađivanja s pravnom stečevinom u području zaštite okoliša koji Komisija redovito podupire i nadzire, međutim, kako nažalost u tom segmentu ostaje samo ograničen napredak i neka od bitnih pitanja još uvijek nisu riješena.

Isto tako, govorom na plenarnom zasjedanju Europskog parlamenta u listopadu 2014. godine zastupnik Škrlec javno je pozvao nadležne institucije na rješavanje problema koji stvara ozbiljne i nepovratne posljedice na okoliš i zdravlje građana s obje strane rijeke Save jer pravo na čist zrak pravo je svakog čovjeka i temeljna vrijednost Europske unije čime ovaj slučaj prelazi nacionalne okvire. Od tada pa do danas u nekoliko osobnih razgovora s povjerenikom Vellom, zastupnik Škrlec ponavlja svoju zabrinutost, a iznad svega zabrinutost građana Slavanskog Broda te moli za hitnu reakciju nadlež-

nih. Zastupnik Škrlec svakom prilikom posebno ističe važnost Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka potpisane 1979. godine čijom strankom Republika Hrvatska postaje 8. listopada 1991. godine, a koja za cilj ima smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak na globalnoj razini, pa tako i u Hrvatskoj.

“Budući kako je i Bosna i Hercegovina potpisnica Konvencije, pogođene zemlje imaju mogućnost pokrenuti postupak rješavanja problema u okviru iste.” – dodaje Škrlec. Upravo zbog svega navedenog i na tom tragu

zastupnik Škrlec poručuje budućoj Vladi i ministru zaštite okoliša i prirode kako na ovaj problem moraju staviti poseban fokus i poduzeti sve moguće radnje koristeći pravne mehanizme u skladu s međunarodnom pravnom praksom kako bi višegodišnje prekogranično zagađenje Slavanskog Broda i Slavonije konačno došlo kraju.

“Na to ih uostalom obvezuje i članak 70. Ustava Republike Hrvatske kojim država mora osigurati uvjete za zdrav okoliš. Zdravlje građana i čist okoliš iznad je svih interesa.” – zaključuje Škrlec.

Za spalionice i MBO postrojenja nema više financiranja iz EU fondova

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec u siječnju je uputio prioritarno pitanje Europskoj komisiji koja novim zakonodavnim paketom kružne ekonomije planira ograničiti financiranje iz europskih fondova za spalionice i MBO postrojenja (postrojenja za mehaničku i biološku obradu otpada) samo na izvanredne slučajeve.

Postavljeni ciljevi Komisije u smjeru promjene paradigme i cjelokupne javne politike upravljanja otpadom suprotni su daljnjem financiranju spalionica i MBO postrojenja zbog čega zastupnik Škrlec izražava zabrinutost i traži jasan plan za dosljedno uvođenje načela kružne ekonomije.

“Od Komisije tražim odgovor na pitanje kako će se ugraditi, odnosno, uskladiti principi kružne ekonomije, poput biorazgradivog otpada i kritičnih sirovina, u postojeće partnerske sporazume i operativne programe u kohezij-

skoj politici, te hoće li i na koji način Komisija utjecati na promjenu planova gospodarenja otpadom država članica u kojima se MBO postrojenja i spalionice navode kao strateški projekti.” – priopćio je Škrlec.

Nameće se također i pitanje kako će Komisija reagirati prema postojećim projektima za izgradnju navedenih postrojenja koji su već u tijeku aplikacije ili izgradnji sa sredstvima Europske unije.

“Dodatni problem predstavlja zastarjela Strategija gospodarenja otpadom u Hrvatskoj iz

2005. godine i mora se hitno pokrenuti njezina revizija, pogotovo jer od te Strategije nije gotovo ništa realizirano, a svim dosadašnjim planovima gospodarenja otpadom nije stvorena mogućnost ostvarenja ciljeva.” – dodao je Škrlec.

Zastupnik Škrlec odmah će po zaprimanju službenog odgovora Komisije obavijestiti javnost i nastaviti inzistirati na dosljednom uvođenju načela kružne ekonomije, koja posebno u slučaju Hrvatske može biti pokretač gospodarstva i novog zapošljavanja.

Inovacije i kreativnost u središtu kružne ekonomije

Unatoč nezadovoljstvu mnogih zastupnika Europskog parlamenta novim zakonodavnim paketom kružne ekonomije kojeg je predstavila Europska komisija, Sirpa Pietikäinen i Davor Škrlec mišljenja su kako on ipak sadrži i neke pozitivne elemente.

Autor teksta i fotografije: *The Parliament Magazine*

Europska komisija izazvala je dosta pomutnje među zastupnicima Europskog parlamenta u prosincu 2014. godine kad je odbacila prijedlog zakonodavnog paketa kružne ekonomije iz svog programa rada za 2015. godinu. U to vrijeme, tim Juncker objasnio je kako izvorni paket predložen od strane prethodne Komisije, na čelu s José Manuel Barrosom, ne odgovara njihovoj "boljoj regulaciji" i stoga je obećao da će izaći s ambicioznijim planovima u sljedećim mjesecima. Potpredsjednik Komisije Frans Timmermans predstavio je novi zakonodavni paket kruž-

ne ekonomije u prosincu prošle godine govoreći Parlamentu kako je "iznimno ponosan" na prijedlog novog paketa, ali nažalost, zastupnici Europskog parlamenta pomalo su razočarani. Međutim, neki su uspjeli izdvojiti nekoliko njegovih pozitivnih aspekata iz paketa. Finska zastupnica Sirpa Pietikäinen, autorica izvješća "Resursna učinkovitosti: kretanje prema kružnoj ekonomiji" kaže: "Ono što je svakako dobro u prijedlogu je činjenica kako je sad više pozornosti posvećeno financiranju inovacija za primjenu kružne ekonomije."

"Sve u svemu, paket je vrlo koncentriran na otpad, a fokus bi trebao biti na cjelokupnom proizvodnom ciklusu od dizajna na dalje. To je razlog zašto puno toga ovisi na koji način možemo iskoristiti ponuđene nam alate u direktivi o eko-dizajnu, što je središnji dio zakonodavstva u tom smislu." Još jedan problem koji je razljutio zastupnike u Europskom parlamentu iz svih političkih grupacija je nedostatak specifičnih ciljeva. Pietikäinen objašnjava kako je "Europski parlament zatražio jasni cilj za resursnu učinkovitost od 30 posto do 2030. godine."

“S nedostatkom jasnih ciljeva ili postavljanjem preniskih ciljeva riskiramo da odvedemo sami sebe u pogrešna i manje optimalna ulaganja koja će na kraju dovesti do velikog gubitka financijskih sredstava.” Zastupnica iz redova Pučana nije sigurna hoće li prijedlog zakonodavnog paketa biti dovoljan da Europa na pravi način preuzme ogroman izazov prijelaza na kružnu ekonomiju, s obzirom na to da “svake godine trošimo resurse od 1,5 planeta, a taj trend raste umjesto da se smanjuje.”

“Kada smo toliko blizu da dotaknemo granice našeg planeta, to će neizbježno utjecati na dostupnost i cijenu mnogih kritičnih resursa. Europa je više ovisna o uvozu resursa nego bilo koji od naših konkurenata. To je razlog zašto je stvaranje kružne ekonomije od najveće važnosti upravo ovdje u Europi.” Davor Škrlec, zastupnik Zelenih/ESS-a, i izvjes-

titelj u sjeni za nadolazeće izvješće gospodarenja otpadom više je optimističan o budućim planovima Komisije, govoreći kako “po prvi put Europska unija definira zajedničke ciljeve na razini EU-a prema globalno prihvaćenim UN ciljevima održivog razvoja. Takav pristup šalje jasnu poruku svijetu kako je Europa spremna transformirati svoju ekonomiju u održivo, nisko ugljično i resursno učinkovito gospodarstvo.”

Hrvatski zastupnik naglašava kako je važna “prevencija otpada kako u proizvodnji tako i u potrošnji, te ponovna uporaba materijala ili proizvoda predstavlja neke od glavnih stupova. Recikliranje je važno, ali nije samo sebi svrhom. Stoga, pametnim korištenjem sredstava iz programa Obzor 2020. razvit ćemo nove i netoksične materijale te recikliranje učiniti više energetski i resursno učinkovitim.” Za zastupnika Škrleca važno je omogućiti

sredstva koja će dovesti do uspješnog prijelaza na kružnu ekonomiju, a novi inovativni poslovni modeli imaju veliku ulogu u tom pogledu. Škrlec kaže: “Moramo osigurati odgovarajuću obuku kako bi se omogućilo poduzetnicima te malim i srednjim poduzećima razvoj novih poslovnih modela i učinili njihov posao ‘zelenijim’”. Javni sektor je glavni pokretač prijelaza na kružnu ekonomiju. Dakle, ključ uspjeha država članica bit će u integriranju vodećih načela kružne ekonomije u postojeću zelenu javnu nabavu.”

Važan korak prema održivom gospodarstvu je u promjeni načina proizvodnje i konzumiranja dobara. Škrlec kaže: “Nedavno sam čuo da netko govori o potrebi obrazovanja ‘kupaca budućnosti’”. To je vrlo dobro definirana poruka. Moramo ulagati u promjenu ponašanja naših građana i društva u cjelini.”

KRUŽNA EKONOMIJA POKRETAČ JE GOSPODARSTVA I NOVOG ZAPOŠLJAVANJA

U Bruxellesu se 27. siječnja održala **2. međunarodna konferencija “Ulaganja u komunalnu infrastrukturu u zemljama jugoistočne Europe”** na kojoj je predavanje održao i zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec na temu kružne ekonomije i ulagačkih projekata financiranih iz EU fondova. Zastupnik Škrlec mišljenja je kako kružna ekonomija može biti pokretač gospodarstva i zapošljavanja, a uvođenje načela kružne ekonomije u postupak javne nabave ključan je faktor za učinkovito korištenje europskih fondova.

“Tri su važne pretpostavke za uspješnu primjenu kružne eko-

nomije u Hrvatskoj – višerazinsko upravljanje za pokretanje potencijala europskog novca od strane javne uprave, formiranje tržišta sekundarnih sirovina kao preduvjet za dugoročnu održivost projekata i zelena javna nabava. Kako bi se stvorila nova zelena radna mjesta i zazelenila postojeća, ključnu ulogu u tome ima javna uprava.” - rekao je Škrlec. Konferencija je okupila brojne predstavnike vodećih tvrtki iz komunalnog gospodarstva, jedinica lokalne samouprave, projektante, financijere i odvjetnička društva, predstavnike gradova, županija i općina, te veliki broj sudionika iz različitih europskih

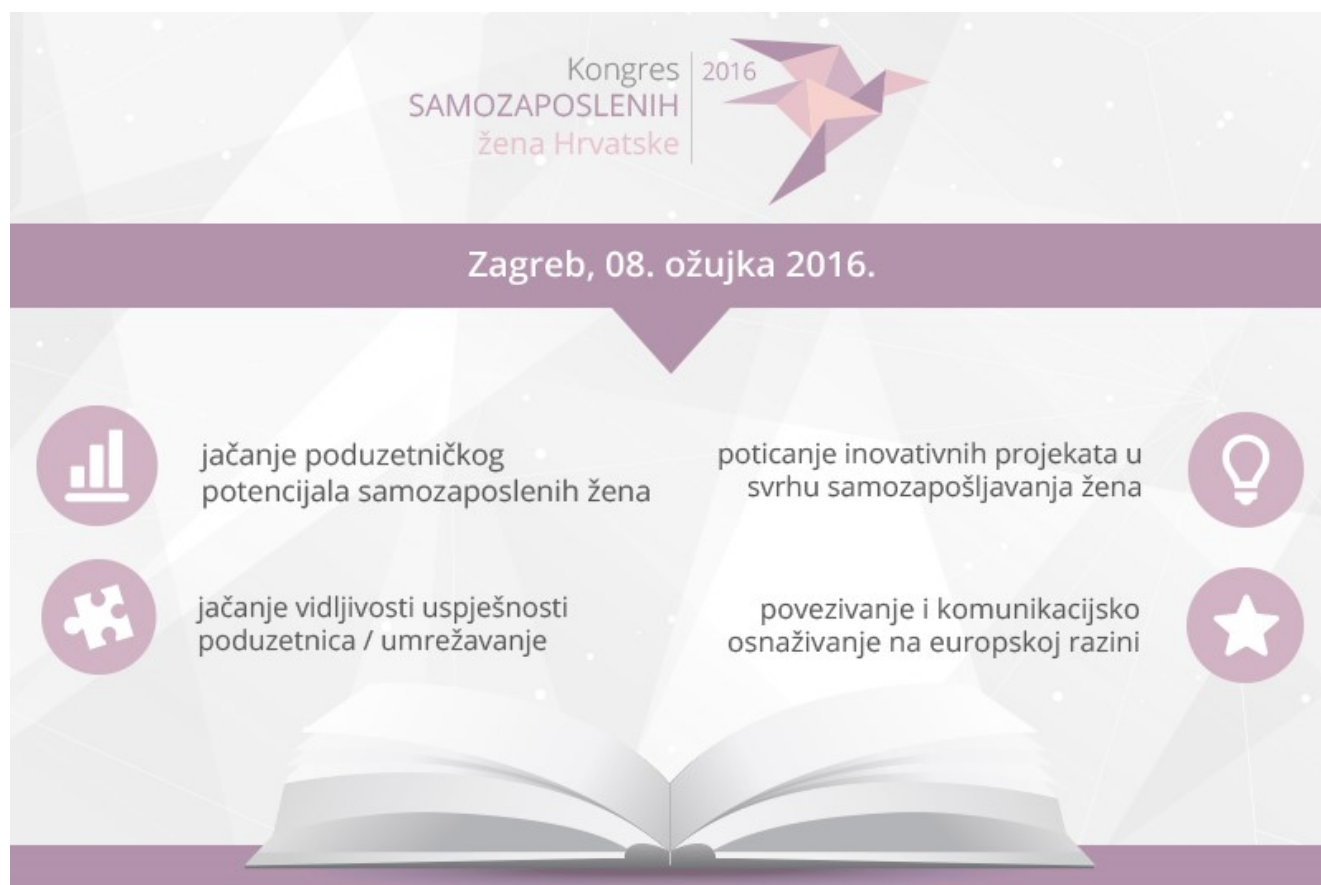
institucija, NGO organizacija i lobističkih ureda, veleposlanstava i misija pojedinih zemalja.

Organizator konferencije je **časopis Komunal**, informativno glasilo za komunalnu i okolišnu tematiku u zemljama jugoistočne Europe, a glavni partner konferencije tvrtka Tehnix d.o.o., jedan od europskih lidera u proizvodnji tehnologija za zaštitu okoliša. Kao jedan od glavnih suorganizatora konferencije je i Europski ured za zaštitu i razvoj (EBCD). Osim zastupnika Škrleca, na konferenciji su prisustvovali i slovenski zastupnik Franc Bogovič te hrvatski zastupnici Tonino Picula i Ivana Maletić.

KONGRESOM SAMOZAPOSLENIH ŽENA HRVATSKE DO BOLJEG POVEZIVANJA I POSLOVANJA

Pridružite nam se na Međunarodni dan žena na velikom događanju u Zagrebu

Poduzetnice, kao i sve žene koje to tek namjeravaju postati, ove će godine imati priliku Međunarodni dan žena obilježiti na prvom Kongresu samozaposlenih žena Hrvatske koji će se održati u Zagrebu. Kongres, koji će se održati **8. ožujka** ove godine, bit će prilika svim ženama u poduzetništvu okupiti se na jednom mjestu i razmijeniti poslovna iskustva, potražiti odgovore na brojna pitanja, međusobno se povezati...

- Organizacijom Kongresa želimo promovirati i unaprijediti poslovne aktivnosti samozaposlenih žena poduzetnica, te potaknuti razmjenu znanja, tehnologija i inovacija, ohrabriti žene na veći poduzetnički angažman u hrvatskom gospodarstvu, te olakšati ulaganje u obrazovanje i učenje u poduzetničkom sektoru – pojašnjava Dijana Nujić, članica Virtualnog ženskog poduzetničkog centra koji organizira kongres. Prvi Kongres, a i svi nadolazeći, bit će mjes-

to okupljanja samozaposlenih žena poduzetnica, ali i poduzetnika, inovatora, projektnih menagera, politike, lobista, kao i hrvatske dijaspore i svih onih koji u zajedničkom radu mogu dovesti do pomaka sa sadašnjeg gospodarskog stanja, posebice kada je žensko poduzetništvo u pitanju. Značaj Kongresa prepoznala je i Osječanka Vesna Ljubičić, diplomirana projekt managerica za EU fondove, ali i konzultantica koja je već dvadeset godina uspješna podu-

zetnica.

- Bez povezivanja, bilo virtualnog ili stvarnog ili pak i jednog i drugog ne možemo dalje jer u svijetu informacijske eksplozije, jedino dijeljenjem znanja i informacija, odnosno umrežavanjem možemo ženu predstaviti kao dodanu vrijednost kroz nove poslovne suradnje. Prepreke su ženama jedino u glavama, egu i strahovima, da će nas prevariti, izigrati, iznevjeriti... ali u konačnici kad prelomimo to u

glavi i samoj sebi osiguramo onaj sljedeći iskorak - kroz suradnju se dolazi brže i lakše do poslovnih ciljeva, stvaraju se nove veze i šire vidici te u konačnici žene postaju žene u punom smislu tog značenja – ocjenjuje uspješna poduzetnica Vesna Ljubičić razloge zbog čega će na Dan žena pohoditi Zagreb i Kongres samozaposlenih poduzetnica.

Želja je Virtualnog ženskog poduzetničkog centra kroz Kongres pomoći poduzetnicama, no i ženama koje se tek kane otisnuti u vlastite poslovne izazove kako bi uspjele u poduzetničkim vodama. Stoga će na Kongresu biti i Nada Miličić iz Zaprešića, koja tek kani otvoriti svoju tvrtku i započeti s poduzetništvom.

- Ideja o Kongresu je fantastična, definitivno važna i potrebna u poduzetničkoj sferi. Posebno danas, kada je sve veći broj žena prisutan u poduzetništvu, bilo da planiraju pokrenuti vlastiti posao ili su u fazi ostvarenja poduzetničkog uspjeha. Razmjena iskustava, planova i znanja samozaposlenih žena od velike je važnosti za zdrav i uspješan razvoj hrvatskog poduzetništva. Rado ću se odazvati, te će mi biti čast i privilegija pratiti Kongres. Razlozi mog dolaska na Kongres jednostavne su prirode, a sastoj se od znatiželje, želje za novim znanjima, inspiracijom, motivacijom, dijeljenjem iskustva i znanja, te povezivanjem s entuzijastičnim poduzetnicama – opisuje svoju motivaciju za sudjelovanjem u Kongresu buduća poduzetnica Nada Miličić.

Na Kongres dolazi i zagrebačka poduzetnica Hana Klain, stručnjakinja za tržišne komunikacije, koja je prošle godine nakon dvadesetogodišnjeg radnog iskustva, odlučila pokrenuti samostalni posao.

- Kongres je zapravo samo jedan

Hana Klein, stručnjakinja za tržišne komunikacije

od projekata Virtualnog poduzetničkog centra i sjajna ideja jer u Hrvatskoj je sve više samozaposlenih žena kojima su potrebne podrška, umrežavanje i suradnja s ostalim poduzetnicama. Ovaj Centar, baš kao i Kongres izvrsne su prilike za razmjenu ideja, no i upoznavanje s mogućnostima na tržištu te „networking“ čija je vrijednost neprocjenjiva. Odazvat ću se pozivu na Kongres jer vjerujem da

ću čuti mnogo korisnih informacija koje ću moći primijeniti i u svom radu, a zanima me i rad Virtualnog poduzetničkog centra u koji ću se uključiti u segmentu edukacija, kako bih svojim iskustvom pomogla ženama koje su na početku svoje poduzetničke avanture – ocjenjuje Hana Klain.

Zahvaljujući sponzorima, u prvom redu Privrednoj banci Zagreb, zagrebačkoj Stomatološkoj ordinaciji Balenović, te tvrtki MAGIS TIM koji su među prvim prepoznali snagu ženskog poduzetništva i prvog Kongresa samozaposlenih žena, za sve sudionike nema kotizacija, a posjet je slobodan. Sudjelovanje na kongresu je besplatno. Kongres će imati brojne sadržaje, zanimljiva predavanja i panele, iz kojega sve poduzetnice kao i one koje to tek kane biti mogu dobiti cijeli niz korisnih informacija, savjeta i primjera kako uspjeti i opstati na tržištu.

Svi koji se žele prijaviti za sudjelovanje na prvom Kongresu samozaposlenih žena Hrvatske, koji će se održati 08. ožujka 2016. u Zagrebu, mogu to učiniti prijavom na info@poduzetnica.hr.

Kongres 2016
SAMOZAPOSLENIH
žena Hrvatske

**Prijavite se i sudjelujte u prvom Kongresu
samozaposlenih žena Hrvatske**

Kongres nema kotizacije!
prijave na info@poduzetnica.hr

Zagreb, 08. ožujka 2016.
Almeria Centar, Ul. grada Vukovara 284

ZAŠTO baš virtualni poduzetnički centar **poduzetnica.hr**?

Zanemarivanje u poslovnom svijetu mijenjaju prvenstveno poduzetnice aktivnijim djelovanjem

Višegodišnja recesija koja je iscrpila domaću ekonomiju, od 2010. godine do danas, donijela je i jedan pozitivan trend. Sve veći broj samozaposlenih poduzetnica. Žene, posebice one iznad 40-tih godina, ostajale su prve pod udarom recesije bez radnog mjesta. Sudbina im je bila dugotrajna, najčešće uzaludna potraga za novim poslodavcem ili pak odlučno uzimanje sudbine u svoje ruke i okretanje prema samozaposlenju – na temelju dobre ideje, poslovnog projekta, hobija koji bi predstavljao izvor egzistencije.

- Analiza podataka prikupljenih u Registru godišnjih financijskih izvještaja prema vlasničkoj strukturi društava i to prema rodnom kriteriju, ukazuju na činjenicu da žensko poduzetništvo nema tradiciju u hrvatskome društvu. Upravo brojnim poticajima razvoju ženskoga poduzetništva, srednjoročnim strategijama razvoja i nastojanjima da se žene u većoj mjeri uključe u područje biznisa,

brojke pokazuju da to područje još uvijek, u velikome dijelu pripada muškom dijelu stanovništva – analize su Fine udjela žena u poduzetništvu posljednjeg desetljeća hrvatske ekonomije.

No podaci koji su promatrani od 2010. do 2013. godine ipak su pokazali da se žensko poduzetništvo budi brzo i učinkovito.

- U tom promatranom razdoblju

dio žena poduzetnica tj. vlasnica trgovačkih društava, obrta ili slobodnih zanimanja, uglavnom se kreće od 17,3% u 2010. godini do 19,6% u 2013. godini – podaci su Fine.

Iako u porastu, žensko poduzetništvo ni do danas nije dobilo ozbiljnije priznanje za obol kojega čini hrvatskom gospodarstvu. Mjerodavne institucije zaobilaze

ovu rodnu podjelu, a prečesto žene ostaju zaboravljene ne samo na svom početku nego i na uzlaznom putu realizacije poslovne ideje. - Upravo iz takvog zanemarivanja žena poduzetnica, rodila se ideja pokrenuti Virtualni ženski poduzetnički centar www.poduzetnica.hr, prvi takve vrste ne samo u Hrvatskoj nego i u jugoistočnoj Europi. U tom pravcu, osim otvaranja Virtualnog ženskog poduzetničkog centra, organizirat ćemo prvi Kongres samozaposlenih žena poduzetnica, čiji je cilj osiguranje razmjene iskustava, stvaranje poslovnih kontakata, povezivanje i unapređenje poslovne mreže poduzetnica, kako bi im pristup i opstanak na tržištu bio što kvalitetniji, a put do uspjeha što izvjesniji – opisuje misiju Virtualnog ženskog poduzetničkog centra njegova voditeljica Sanela Dropulić.

Ističe da nitko neće poboljšati stanje na tržištu u korist žena poduzetnica, osim samih žena koje moraju shvatiti da je samozatajan, disciplinirani rad i poslovno odricanje poželjno za poduzetnički uspjeh, ali i nepravедno dovođi do marginaliziranja svih napora koje žene ulažu u tom pravcu.

Virtualni Ženski poduzetnički centar www.poduzetnica.hr dat će sve od sebe da se ta zanemarenost promijeni, a samozaposlene poduzetnice dobiju pozornost kakvu zaslužuju u hrvatskom društvu. Stoga ne čudi da se danas iz cijele Hrvatske javljaju buduće i sadašnje poduzetnice sa željom imati na jednom mjestu, u ovom slučaju u virtualnom svijetu svoju temeljnu instituciju koja će za njih pronalaziti sve potrebne odgovore i informacije, podupirući projekt www.poduzetnica.hr iza kojega stoji marljiva ekipa.

SANELA DROPULIĆ

Cijeli projekt [poduzetnica.hr](http://www.poduzetnica.hr) u rukama je vrlo energične, iskusne i motivirane poduzetničke ekipe koju kao projekt menadžer vodi Sanela Dropulić.

Stručnjakinja za tržišne komunikacije, s više od 20 godina radnog iskustva na domaćem i inozemnom tržištu, iskusila je rad na menadžerskim i rukovodećim dužnostima, u gotovo svim poslovnim sustavima, do vlastitog poduzetništva u segmentu medija i tržišnih komunikacija. Diplomirala je novinarstvo u Zagrebu, a specijalističko školovanje završila u Fraknfurter Allgemeine Zeitungu. Posljednjih 10 godina aktivno drži predavanja i radionice kako uspješno započeti, voditi i uspjeti u poduzetništvu. Tečno govori engleski i njemački, a nešto slabije i švedski jezik.

Programi sufinanciranja projekata žena u poduzetništvu

U današnje vrijeme jedan od najvećih izazova u sferi žena u poduzetništvu jest pojam financiranja njihovih projekata. Na razini Europske unije postoji niz programa kojima je cilj pružiti ženama na tržištu rada potporu u realizaciji njihovih poslovnih ideja, kao i osiguravanje potrebnih sredstava za pokretanje samostalnog posla.

Program Europske banke za obnovu i razvoj

Radi se o dvogodišnjem programu Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) čiji je cilj poticanje poslovanja tvrtki koje odgovaraju definiciji mikro, malog ili srednjeg poduzeća prema kriterijima Europske unije. Za sudjelovanje se mogu prijaviti one tvrtke u čijoj upravljačkoj strukturi žene čine većinu i koje su u većinskom privatnom i hrvatskom vlasništvu te su registrirane u Republici Hrvatskoj.

Aktivnosti koje Program obuhvaća su sljedeće:

1. Pružanje savjetodavnih usluga: rad s konzultantima na kraćim savjetodavnim projektima u trajanju od 4 do 6 mjeseci,

2. Edukacije o poduzetničkim vještinama odnosno praktična obuka za razvijanje osnovnih poduzetničkih vještina,

3. Mentorstvo: rad s iskusnim mentorima iz globalne mreže Cherie Blair Foundation u trajanju od 12 mjeseci,

4. Coaching: rad s konzultantima na savjetodavnim projektima u trajanju od 8 do 12 mjeseci.

Važno je naglasiti da su programi EBRD-a financirani od strane donatora, te je i ovaj dvogodišnji program podržan donatorskim sredstvima fonda Taiwan-EBRD Business Cooperation. Od 2011. godine naglasak je na poduzetništvu žena, što se i potvrđuje uvođenjem posebnih kreditnih linija putem lokalnih banaka.

U sklopu EBRD-a, od 2001. godine djeluje i tim za podršku malom i srednjem poduzetništvu, pod nazivom Small Business Support (SBS).

Program Hrvatske banke za obnovu i razvoj

Sukladno Akcijskom planu za provedbu Strategije razvoja

poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014.–2020. godine pokrenut je Program kreditiranja poduzetništva žena od strane Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR).

Korisnici Programa mogu biti: obrtnici, fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost, trgovačka društva, zadruge i ustanove u kojima su žene registrirane vlasnice ili u kojima jedna ili više žena posjeduje 51% kapitala te čiju upravu vodi žena.

Kreditni su namijenjeni za ulaganja u osnovna sredstva i trajna obrtna sredstva. Ulaganja u osnovna sredstva podrazumijevaju materijalnu imovinu

(osnivačka ulaganja, zemljišta, građevinske objekte, opremu i uređaje, osnovno stado te podizanje dugogodišnjih nasada) kao i nematerijalnu imovinu (patente, licence, autorska prava, koncesije, franšize, razvoj proizvoda ili usluge). Iznos kredita namijenjenog za ulaganje u trajna obrtna sredstva može iznositi do 30% iznosa kredita.

Kreditiranje se obavlja izravnim putem te putem poslovnih banaka. Najniži iznos kredita je 80.000,00 kuna, a najviši iznos je 700.000,00 kuna. Kamatna stopa iznosi 2% godišnje. Rok korištenja kredita je u pravilu 12 mjeseci. Program se provodi do 31.12.2016. godine, odobravanjem novih zahtjeva, ali i reprograma, uz mogućnost produljenja.

Jamstveni Programi Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije

Jamstva Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) izdaju se za osiguranje dijela glavnice kredita izdanog od strane banaka ili HBOR-a. Od nekoliko jamstvenih programa, dva su usmjerena i na žene poduzetnice. To su programi: EU početnik i Rastimo zajedno.

Program EU početnik izdaje jamstva za pokriće dijela glavnice kredita subjektima malog gospodarstva koji posluju do 5 godina, dok Program Rastimo zajedno izdaje jamstva za pokriće dijela glavnice kredita subjektima koji posluju dulje od 5 godina, uz iznimku jedne mjere – Mjera E-činidbena jamstva, u okviru koje se izdaju jamstva

subjektima koji posluju dulje od 2 godine. Svi subjekti malog gospodarstva moraju ispunjavati Opće uvjete za izdavanje jamstva HAMAG-BICRO-a, kao i uvjete ovih Jamstvenih programa. Navedeni programi vrijede do 31.12.2018. godine, uz mogućnost produljenja.

Paket mjera Hrvatskog zavoda za zapošljavanje namijenjen ženama

Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) provodi mjere aktivne politike zapošljavanja i samozapošljavanja. Između različitih paketa mjera, važno je istaknuti paket mjera za žene u okviru kojega se pružaju i potpore za samozapošljavanje.

To su: „Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto“, s ciljem pružanja financijske i stručne pomoći nezaposlenim osobama pri pokretanju poslovnog subjekta pod uvjetom da imaju izrađeni poslovni plan te da su prošli aktivnosti savjetovanja za samozapošljavanje. Trajanje potpore je 12 mjeseci, a visina subvencije iznosi 25.000 kuna. Zatim, „Tvoja inicijativa – tvoje sezonsko radno mjesto“, čija su ciljana skupina nezaposlene žene. Potpora traje 24 mjeseci, a iznos subvencije je također 25.000 kuna. Treća mjera vezana uz samozapošljavanje jest mjera „Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto u zelenom gospodarstvu“, koja je prvenstveno namijenjena mladim nezaposlenim osobama do 29 godina života kao podrška pri realizaciji poduzetničkih ideja u zelenom gospodarstvu. Pod time se podrazumijevaju djelatnosti proizvodnje obnovljivih izvora

energije te održavanja sustava za njihovu proizvodnju, zatim poslovi na unapređenju energetske efikasnosti, očuvanje tradicije i kulturne baštine, reciklaža otpada, zaštita okoliša, eko turizam. Trajanje mjere je 12 mjeseci, a visina subvencije iznosi 27.000 kuna.

Nadalje, HZZ provodi mjere obrazovanja s ciljem stjecanja novih znanja i vještina te nadogradnje postojećih. Stoga, putem mjere „Osposobljavanje za samozapošljavanje“ nastoje se prenijeti znanja i vještine koje su nužne za upravljanje poduzećem i obrtom. Korisnici mogu biti nezaposlene žene, ali i obrazovne ustanove koje su odabrane putem javne nabave za provedbu programa. Polazniku se osigurava novčana pomoć u iznosu do 1.248,00 kuna razmjerno broju dana prisutnosti na obrazovanju, stvarni troškovi prijevoza sredstvima javnog prijevoza za dane provedene na obrazovanju, troškovi osiguranja po propisima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, te posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu po stopi 0,5%. Trajanje mjere ovisi o programu i dinamici izvođenja nastave.

Slična mjera je i „Osposobljavanje na radnom mjestu“, koja je namijenjena ženama, ali i mladima do 29 godina bez radnog iskustva, osobama s invaliditetom te dugotrajno nezaposlenim osobama prijavljenim u evidenciju nezaposlenih najmanje 12 mjeseci. Korisnici mogu biti i poslodavci, te zaštitne radionice. Trajanje mjere je do 6 mjeseci.

Rodna nejednakost na tržištu rada u EU

Još je 1957. godine Rimskim sporazumom uvedeno Načelo isplate jednake plaće za obavljanje istih poslova. Međutim, iako su postignuti značajni pomaci u cilju izjednačavanja žena i muškaraca u svim sferama pa tako i po pitanju njihovih pozicija na tržištu rada i jednakih mogućnosti u poslovnom svijetu, ravnopravnost spolova je i dalje aktualni problem.

Pokazatelji nejednakosti

Žene su općenito u nepovoljnijem položaju na tržištu rada, nedovoljno su plaćene i često se zapošljavaju na skraćeno radno vrijeme ili na određeno vrijeme. Jedan od najvećih problema jest razlika u plaćama među spolovima. Prema podacima iz 2013. godine u cijeloj Europskoj uniji dohodak žena bio je u prosjeku 16,3 % niži od dohotka muškaraca. Najmanje razlike u plaćama između žena i muškaraca bile su u Sloveniji, Malti, Poljskoj, Italiji, Hrvatskoj, Luksemburgu, Rumunjskoj i Belgiji - razlika je bila manja od 10%. Najveća razlika utvrđena

je u Estoniji (30 %), Austriji (23%), Češkoj (22 %) i Njemačkoj (21 %). Europska komisija proglasila je 2. studenog Europskim danom jednakih plaća i to je dan kada žene prestaju primati plaću, dok je muškarci nastavljaju dobivati do 31. prosinca. Naime, prosječna europska satnica za žene je oko 16,3% manja, pa one posao jednake vrijednosti svake godine besplatno obavljaju čak 59 dana. Zabrinjavajući je i položaj žena u mirovini jer razlika u nejednakim plaćama rezultira i razlikom u visini mirovinskih primanja, pa su tako njihove mirovine u prosjeku 39% manje od mirovina muškaraca. Iako se

stupanj visokoškolskog obrazovanja žena povećao, žene i dalje zauzimaju manje odgovornih položaja, rade u manje plaćenim sektorima te su češće izložene diskriminaciji na radnom mjestu.

Pozitivni pomaci u suzbijanju nejednakosti

Europski parlament i Vijeće su 2006. godine osnovali Europski institut za jednakost spolova sa sjedištem u Vilniusu u Litvi. Zadaća instituta jest promicanje jednakosti spolova, uvođenje načela rodne osviještenosti u sve politike EU-a, kao i borba protiv diskriminacije na osnovi spola. Institut podržava rad vla-

da i institucija EU-a, osvještavaju javnost, potiče razmjenu primjera najbolje prakse i promicanje dijaloga među dionicima. Ideja instituta je da postane europski centar znanja o pitanjima ravnopravnosti spolova te nastoji „učiniti ravnopravnost žena i muškaraca stvarnošću za sve građane Europe i šire”. Europski institut za ravnopravnost spolova provodi aktivnosti putem prikupljanja, analize i obrade podataka, te osigurava suradnju i s odgovarajućim agencijama EU-a.

Jedna od vrijednosti na kojima se temelji Europska unija jest jednakost, te se u tom smislu promiče i jednakost žena i muškaraca. Kako bi se djelovalo u smjeru promicanja rodne jednakosti, Europska komisija je donijela program odnosno Strategiju ravnopravnosti žena i muškaraca za razdoblje od 2010. do 2015. godine. Ističe jednaku ekonomsku neovisnost žena i muškaraca, jednaku isplaćenu plaću za isti obavljeni rad, ravnopravnost u odlučivanju, dostojanstvo, integritet i prestanak rodnog nasilja. Strategija promiče ravnopravnost spolova izvan granica EU-a te nameće rješavanje pitanja koja se odnose na ulogu spolova, zakonodavstvo i instrumente za upravljanje.

Republika Hrvatska je jedna od 22 zemlje potpisnice pisma upućenog Europskoj komisiji u kojem se zahtijeva donošenje nove Strategije za ravnopravnost žena i muškaraca za razdoblje od 2016. do 2020. godine.

Nadalje, projekt pod nazivom Gender Pay Gap jest projekt čiji

je cilj uklanjanje razlika u plaćama između žena i muškaraca. Ta razlika jest prosječna razlika u bruto plaći po satu muškaraca i žena.

Zadaća projekta jest razvijanje nove strategije za rješavanje razlike u plaćama, jačanje uloge sindikata i jedinica za ravnopravnost spolova. Projekt je započeo u listopadu 2014. godine, traje do rujna 2016. godine i financijski je podržan preko PROGRESS programa Europske unije. Projekt obuhvaća umrežavanje, istraživanje, razmjenu teoretskih i praktičnih znanja, učenje te provedbu inicijativa. Dosadašnje aktivnosti i rezultati projekta su stvaranje EU mreže stručnjaka pod nazivom "Gender Wage Watchers" koji rade na uklanjanju razlika u pla-

ćama između spolova, izrađuju nacionalna izvješća istraživanja o nalazima pojedinih zemalja, održavaju sastanke sindikata i institucija te izrađuju nacionalne i transnacionalne akcijske planove. Projekt Gender Pay Gap provodi se u Hrvatskoj, Austriji, Estoniji, Njemačkoj, Španjolskoj i Švedskoj.

Napredak u izjednačavanju rodne nejednakosti je vidljiv, doneseno je nekoliko zakonodavnih propisa, poput onih o ravnopravnom postupanju, o specifičnim mjerama za napredovanje žena te o rodno osviještenoj politici. Međutim, neophodan je daljnji ustrajan rad na uklanjanju rodne nejednakosti kako bi se žene u budućnosti mogle ravnopravno i u potpunosti integrirati na tržištu rada.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)

Europski gospodarski i socijalni odbor savjetodavno je tijelo Europske unije. Ima 344 člana. Komisija, Vijeće ili Parlament obavezni su tražiti njegovo mišljenje za područja koja određuju ugovori, dok je za ostala područja savjetovanje neobavezno. Odbor također može davati mišljenja na vlastitu inicijativu. Njegovi članovi nisu vezani ni kakvim obvezujućim napucima. U općem interesu Unije potpuno su neovisni u obavljanju svojih dužnosti.

Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) savjetodavno je tijelo Europske unije koje čine predstavnici organizacija radnika i poslodavaca te drugih interesnih skupina. EGSO dostavlja mišljenja o europskim pitanjima Europskoj komisiji, Vijeću EU-a i Europskom parlamentu te tako djeluje kao most između institucija EU-a, koje donose odluke, i građana EU-a.

Nadležnosti EGSO-a

Omogućuje interesnim skupinama da službeno iznesu svoje mišljenje o zakonodavnim prijedlozima EU-a. Njegove su tri ključne zadaće:

- osigurati da se politika i pravo EU-a prilagode gospodarskim i socijalnim uvjetima, traženjem konsenzusa u cilju ispunjenja zajedničkog interesa
- promicati participativnost u

EU-u dajući glas organizacijama radnika i poslodavaca i drugim interesnim skupinama te osiguravajući dijalog s njima

- promicati vrijednosti europske integracije te jačati ulogu participativne demokracije i organizacija civilnog društva.

Sastav

Članovi EGSO-a predstavljaju dvije strane: industri-

EGSO, savjetodavno tijelo Europske unije osnovano 1957. godine, daje stručne savjete glavnim institucijama EU-a (Europskoj komisiji, Vijeću i Europskom parlamentu). To činimo iznoseći mišljenja na predložene zakonodavne akte EU-a, kao i samoinicijativna mišljenja o pitanjima za koja smatramo da ih je potrebno riješiti. Jedna je od naših glavnih zadaća da premostimo jaz između europskih institucija i organiziranog civilnog društva. Promičemo participativnu demokraciju u EU-u i pomažemo u jačanju uloge organizacija civilnog društva kroz uključivanje u "strukturirani dijalog" s tim skupinama u zemljama članicama EU-a, kao i u drugim zemljama diljem svijeta.

ju i društvene interesne skupine iz cijele Europe. Predlažu ih nacionalne vlade, a na petogodišnji mandat, koji se može obnoviti, imenuje ih Vijeće EU-a. Broj članova iz svake države ovisi o njezinu broju stanovnika. Članove Odbora imenuje Vijeće kvalificiranom većinom na prijedlog država članica. Vijeće se o imenovanjima savjetuje s Komisijom. Države članice moraju osigurati odgovarajuću zastupljenost različitih kategorija gospodarskih i socijalnih djelatnosti. U praksi se jedna trećina mjesta dodjeljuje poslodavcima, jedna trećina zaposlenicima i jedna trećina drugim kategorijama

(poljoprivrednicima, trgovcima, slobodnim zanimanjima, potrošačima itd.).

EGSO bira svojeg predsjednika i dva potpredsjednika na mandat od dvije i pol godine.

Članovi EGSO-a predstavljaju široku lepezu gospodarskih, socijalnih i kulturnih interesa u svojim zemljama. Podijeljeni su u tri skupine: poslodavce, radnike i razne interesne skupine (npr. poljoprivrednici, potrošači, ekološke udruge, obiteljske udruge, NVO-i, itd.). Oni predstavljaju most između EU-a i organizacija civilnog društva u državama članicama.

Kako funkcionira EGSO?

Europski parlament, Vijeće EU-a i Europska komisija savjetuju se s EGSO-om o raznim temama. Uz to, EGSO donosi mišljenja na vlastitu inicijativu. Njegovi članovi rade za EU, neovisno o svojim vladama. Sastaju se devet puta u godini. Mišljenja se donose na temelju obične većine glasova.

Sastanke organiziraju specijalizirani odjeli EGSO-a i savjetodavno povjerenstvo za industrijske promjene. Specijalizira-

ni trustovi mozgova EGSO-a (poznati kao „promatračke skupine“) i Upravljački odbor za strategiju Europa 2020 prate razvoj strategija EU-a.

EGSO je u kontaktu s regionalnim i nacionalnim gospodarskim i socijalnim vijećima iz cijelog EU-a, uglavnom radi razmjene informacija i rasprave o određenim pitanjima.

EGSO i vi

EGSO organizira događanja za mlade, umjetnička i razna druga događanja kako bi se EU približio svojim građanima.

Uloga: savjetodavno tijelo koje predstavlja organizacije radnika i poslodavaca te druge interesne skupine

Predsjednik: Georgios Dassis

Članovi: 350 iz svih država članica EU-a

Godina osnivanja: 1957.

Lokacija: Bruxelles (Belgija)

Web stranica: [Europski gospodarski i socijalni odbor](http://europa.eu/eesc)

Zagađenje zraka uzrokuje više od 430 tisuća smrtnih slučajeva godišnje u Europi. Vozila, naročito na dizel gorivo, glavni su izvor dušikovih oksida (NOx) u zraku, uključujući otrovnog dušik dioksida. EU postavlja granice na emisije zagađivača iz automobila te nalaže obavezu testiranja, međutim, studije pokazuju kako su emisije na cestama nekoliko puta veće nego kad se mjere u laboratorijima. Zastupnici se stoga zalažu za postupak koji bi približio uvjete testiranja onima na cestama.

Što ne valja s emisijama dušikovih oksida iz automobila na dizel? Trenutno, emisije iz novih modela mjere se u laboratorijima. Međutim, studije pokazuju da postoji značajna razlika između rezultata dobivenih u kontroliranim uvjetima i emisija kod vožnje na cestama, s tim da zadnja Euro 6 dizel vozila mogu proizvesti nekoliko puta više emisija NOx. Inače, dizel automobili odgovorni su za 80 posto emisija u cestovnom prijevozu, što je otprilike polovica novih prodanih vozila. Ostali automobili u skladu su sa standardima. Ovome u prilog ide i testiranje koje je provela Europska komisija 2010. sa šest automobila na benzinski i šest na dizel pogon.

Zašto dolazi do razlike kod rezultata na cestama u usporedbi s rezultatima u laboratorijima? Do razlika dolazi, prvo, zbog zastarjelog postupka testiranja koji je uveden još 1970 i kojeg treba obnoviti, drugo, zbog fleksibilnosti testova (proizvođači smanje masu vozila, koriste gume s malim otporom i sl.) te konačno zbog raznih faktora na cestama, kao što su stilovi vožnje, temperatura zraka i sl. EU želi da mjerenje emisija bolje odražava rezultate na cestama. Komisija je usvojila dvije nove mjere prema kojima će se prave uvjete početi testirati od rujna 2014. godine.

U međuvremenu Parlamentu i Vijeće razmatraju izmjene pravila o emisijama i reformu postupka odobrenja vozila prema kojima će testiranja biti nezavisna od utjecaja proizvođača. Na kraju, Parlament je postavio i posebni odborkoji ispituje kršenja europskih standarda u industriji nakon skandala s Volkswagen automobilima.

EMIS

Odbor za istragu mjerenja emisija u automobilskom sektoru

Cilj

Istražiti ulogu Europske komisije i zemalja članica EU-a u nadzoru mjerenja emisija iz vozila.

NOx Dušikovi oksidi

Učinak NOx i ostalih zagađivača

Zdravlje	Okoliš
400 000 prijevremenih smrtnih slučajeva u EU-u godišnje.	Šteta prema okolišu procjenjuje se na iznos od 330 do 940 milijardi eura godišnje.

EUROPARL.EUROPA.EU

Izvori
Europski parlamentu,
Eurostat, EPRS, EEA